

संस्कृतबालादर्शे स्तमः पाठः । ७

धेनुः ।

व्याघ्रः ।

क्षीरम् ।

ज्ञानम् ।

आहारः ।

वत्सः

धनम् ।

उद्यानम् ।

अध्ययनम् ।

विद्या ।

पाठालयः ।

वयम् ।

यूयम् ।

धेनवः वत्सेभ्यः क्षीरं वितरन्ति । व्याघ्रः आहाराय भ्राम्यति । बालकाः अध्ययनाय पाठालयं गच्छन्ति । बालिकाः पुष्पाय उद्यानं ब्रजन्ति । वयं जलाय नदीं गच्छामः । यूयं अश्वेभ्यः तृणं यच्छथ । वयं ज्ञानाय पठामः । जनाः धनाय देशान्तरं गच्छन्ति । बालाः विद्यायै धनं यच्छन्ति ।

क) प्रश्नाः ।

१। धेनवः केभ्यः क्षीरं वितरन्ति ? धेनवः वत्सेभ्यः क्षीरं वितरन्ति ।

२। व्याघ्रः किमर्थं परि भ्राम्यति ? व्याघ्रः आहाराय परि भ्राम्यति ।

३। बालकाः किमर्थं पाठालयं गच्छन्ति ? बालकाः अध्ययनाय पाठालयं गच्छन्ति ।

४। बालिकाः किमर्थं उद्यानं ब्रजन्ति ? बालिकाः पुष्पाय उद्यानं ब्रजन्ति ।

५। यूयं कमर्थं नदीं गच्छन्ति ? वयं जलाय नदीं गच्छामः ।

६। वयं केभ्यः तृणं यच्छामः ? यूयं अश्वेभ्यः तृणं यच्छथ ।

- ७। यूं किमर्थं पठथ ? वयं ज्ञानाय (ज्ञानार्थं) पठामः ।
- ८। जनाः किमर्थं कुत्र गच्छन्ति? जनाः धनाय देशान्तरं गच्छन्ति ।
- ९। विद्यायै के किं यच्छन्ति ? बालाः विद्यायै धनं यच्छन्ति ।

ख) चतुर्थ्यन्तैः पदैः वाक्यानि पूरयत ।

अहं (धेनु) तृणं यच्छमि ।	अहं धेनवे, धेन्वै तृणं यच्छमि ।
नृपाः (कवि) धनं यच्छन्ति ।	नृपाः कवये धनं यच्छन्ति ।
यूं (ज्ञान) ग्रंथान् पठथ ।	यूं ज्ञानाय ग्रंथान् पठथ ।

ग) लट् रूपैः वाक्यानि पूरयत ।

छात्राः सायम् आरोग्याय (क्रीड़) ।	छात्राः सायम् आरोग्याय क्रीडन्ति ।
बालौ हस्ताभ्यां पुस्तकानि (आनय) ।	बालौ हस्ताभ्यां पुस्तकानि आनयतः ।
वयं नेत्राभ्यां वस्तूनि (पश्य) ।	वयं नेत्राभ्यां वस्तूनि पश्यामः ।

शब्दसंग्रहः = Vocabulary

धेनुः = *f* cow, वत्सः = *m* calf, क्षीरम् = *n* milk, व्याघ्रः = *m* tiger, आहारः = *m* food, ज्ञानम् = *n* knowledge, उद्यानम् = *n* garden, अध्ययनं = *n* study, पाठालयः = *m* school, वयम् = *pl.* we, यूयम् = *pl.* you, वितरन्ति = *P.* they give, भ्राम्यति = *P.* wanders, ब्रजन्ति = *P.* thry go, यच्छथ = *P.* you (*pl.*) give, देशान्तरम् = *n* another country, नृपः = *m* king, कविः = *m* poet